

GERA PRAKTIKA: SILIKATINIŲ MŪRO GAMINIŲ PAVIRŠIAUS APDOROJIMAS

Ši veikla yra susijusi su silikatinių mūro gaminių, turinčių sudėtyje kristalinio silicio dioksido, automatiniu paviršiaus apdorojimu (trupinimu ir kalimu).

PRIEIGA

Suteikite prieigos teisę prie darbo vietos tik įgaliotiems darbuotojams.

KONSTRUKCIJA IR ĮRANGA

- Medžiagų transportavimo sistema turi būti kiek įmanoma uždaresnė.
- Padalinkite kiekvieną uždarą skyrį į atskiras dalis, kad valymo ir techninės priežiūros metu jas būtų galima lengvai pasiekti.
- Dulkės susidarymo sąlygos atsiranda dėl paties proceso tipo. Poveikio kontrolė priklauso nuo operatorių izoliavimo nuo šio darbo proceso.
- Jei tam tikrai operacijai būtina darbuotojo priežiūra, jam turėtų būti suteiktos atitinkamos AAP.
- Įrangos valdymo blokai turi būti kuo toliau nuo dulkių susidarymo ore šaltinių.
- Įsitikinkite, kad elektros sistemos būtų tinkamai apsaugotos nuo darbo aplinkoje esančių pavojų, tame tarpe ir nuo vandens bei silicio dioksido dulkių.
- Saugokite medžiagas nuo kritimo, naudodami tinkamus prietaisus.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

- Užtikrinkite, kad užduoties metu naudojama įranga ir pastatas būtų tinkamai techniškai prižiūrimi, kaip yra nurodyta tiekėjo/montuotojo, ir būtų tinkamos darbinės būklės bei techniškai tvarkingi.
- Keiskite sąnaudines dalis vadovaudamiesi gamintojo rekomendacijomis.

TIKRINIMAS IR TESTAVIMAS

- Mažiausiai kartą per mėnesį apžiūrėkite visą įrangą, ar ji nėra apgadinta; jeigu įranga yra eksploatuojama nuolatos, tikrinkite ją dažniau.
Jeigu įranga naudojama nedažnai, tikrinkite ją kiekvieną kartą prieš jos naudojimą.
- Saugokite patikrų įrašus laikotarpiu, atitinkančiu valstybės įstatymus (mažiausiai penkis metus).

VALYMAS IR TVARKYMAS

- Reguliariai valykite savo darbo vietą.
- Naudokitės dulkių siurbliais ir šlapio valymo metodais.
- Nenaudokite sausų šepečių arba suspausto oro valymui.**

MOKYMAS

- Suteikite savo įmonės darbuotojams informaciją apie įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių poveikius sveikatai.
- Darbuotojai turi būti mokomi dulkių poveikio prevencijos, kontrolės priemonių funkcionavimo patikrinimo ir jų naudojimo, suteiktų kvėpavimo takų apsaugos priemonių naudojimo (kur ir kada) bei veiksmų nesklandumų metu.
- Žr. užduočių rekomendacijų lapą **2.3.4** ir Geros praktikos rekomendacijų 1-ą dalį.

STEBĖSENA

- Paruoškite planą, skirtą tikrinti kontrolės priemonių taikymą ir jų laikymąsi. Žr. užduočių rekomendacijų lapą **2.3.3**.
- Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai turėtų visas priemones toliau nurodytam kontroliniam sąrašui vykdyti.

ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

- Žiūrėkite užduočių rekomendacijų lapą **2.1.15**, skirtą asmeninės apsaugos priemonėms.
- Naudojamų kontrolės priemonių tinkamumo nustatymui būtina atlikti rizikos įvertinimą. Jei reikia, turėtų būti pateiktos ir dėvimos kvėpavimo takų apsaugos priemonės (tinkamo apsaugos koeficiento).
- Kol asmeninės apsaugos priemonės nėra naudojamos, jos turi būti laikomos švariose saugojimo vietose.
- Keiskite respiratorius po gamintojo/tiekėjo rekomenduoto termino.

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KONTROLINIS SĄRAŠAS

☐ Apžiūrėkite, ar naudojama įranga neturi apgadinimo, nusidėvėjimo ar prasto veikimo požymių. Radę kokių nors nesklandumų, praneškite savo viršininkui.	☐ Jeigu manote, kad dulkių susidarymo kontrolės įrangoje yra nesklandumų, užtikrinkite papildomų kontrolės priemonių taikymą, siekiant sumažinti įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių poveikį, kol šie nesklandumai bus pašalinti.	☐ Nuotėkiai turi būti kuo greičiau pašalinti. Kietųjų medžiagų atveju naudokitės dulkių siurbliais ir šlapio valymo metodais. Nuotėkiai turi būti pašalinti saugiai.	☐ Nenaudokite sausų šepečių arba suspausto oro valymui. ☐ Dėvėkite, prižiūrėkite ir saugokite visas suteiktas kvėpavimo takų apsaugos priemones vadovaudamiesi instrukcijomis.

Šie rekomendacijų lapai turi padėti darbdaviams laikytis darbo saugos ir higienos įstatymų reikalavimų kontroliuojant įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį.

Šio užduočių rekomendacijų lapo pagrindinių gairių laikymasis padės sumažinti poveikį.

Siekiant kuo daugiau sumažinti įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį, gali būti nebūtina taikyti visų šiame lape išvardintų kontrolinių priemonių priklausomai nuo

kiekvieno atvejo specifinių aplinkybių, tuomet reikia taikyti tik tinkamas apsaugos ir prevencijos priemones. Šis dokumentas taip pat turėtų būti prieinamas asmenims, kurie darbo vietoje gali būti veikiami įkvepiamo kristalinio silicio dioksido. Jis padės jiems kuo efektyviau pasinaudoti įgyvendinamomis kontrolės priemonėmis.

Šis dokumentas – tai ištrauka iš Geros praktikos vadovo saugiam darbui su silicio dulkėmis, skirtas asmeninei įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikio kontrolei.